

חשי

אוניות הזרנבו מחוז לשוברהגלים של נמל חיפה. סחורה ומכונות שנועדו למשק הישראלי הורדו לחוף בקלות דק ומחבל. גרוע מכל: התיבות הראשונות של ייצוא פרייהדר נערמו במחסנים, זמן רב אחרי המועד שנקבע בחוזים בינלאומיים למשלוחם. וכל יום של השהיה עלה אלף דולר לכל אניה.

1700 פועלי הנמל נהגו כאילו כל זה לא נגע להם. הם עבדו את המשמרות הקבועות שלהם, החליפו בגדים והלכו הביתה. איש מהם לא היה מוכן לעבוד שעות נוספות, שבלעדיהן אין להתגבר על עבודות הטעינה והפריקה.

מדוע פרצה שביתה משונה זו? מגיעה לנו ארוחת צהריים תמה בחצי לילה! הכי ריוו הפועלים.

לכאורה: סיכסוך עבודה רגיל, בין עובדי דים למעבידי. שהרי את הארוחה הוולה תבעו פועלי הנמל מן החברה הקבלנית, שירותי נמל מאוחדים, המעסיקה אותם. זהו המחיר שמשלמים פועלי התעשייה ההסי תדרותית, טענה, וזה המחיר שאנו צריכים לשלם עבור הארוחה.

בדרך כלל, אין זה נהוג שחברת שירותי נמל מאוחדים תתלחם עם עובדיה. גאחה הציבור הפועלי בחיפה על כך, שמהו 14 שנה לא פרצה שביתה בנמל. העלו ה פועלים דרישה — מיד מיהרה החברה ל ספק אותה. זה לא יצא מכיסה. כי היא ביצעה את עבודתה על פי שיטת הקוסט פלוס, ואיש לא עמד צמה על המקח, מה יש לכלול ב"קוסט", כלומר בהוצאות הייצור שלה.

והנה, הפעם, סירבה החברה להעניק את התוספת המבוקשת. היא חישה שארוחה כזאת צריכה לעלות כ-1.20 ל"י. דרשה מי הפועלים כי ישלמו לירה עבורה. את ההפ רש תכסה החברה מרווחיה, מבלי לדרוש תוספת שלום ממינהלת הנמל. לשם שיכנוע הזכירה לפועלי הנמל, שאין כל הצדקה לה השחת את מצבם למצב פועלי התעשייה ההסתדרותית: אמנם מקבלים אלה ארוחה בחצי ל"י, אך משכורתם נמוכה בהרבה מ משכורתו של פועל נמל. שהרי השכר ה חודשי הממוצע של פועל נמל מגיע ל 900-800 ל"י, ושכר הפועל הנמוך ביותר מגיע לכדי 600-500 ל"י. עם משכורות כאלה, אין הצדקה לבקש סובסידיה כה גדולה לארוחת הצהריים.

החברה העבירה את הסיכסוך להכרעת האיגוד המקצועי של ההסתדרות, וזה קבע מחיר-פרטה: 70 אגורות. הפועלים סירבו לקבל את ההכרעה, והעניין הועבר הלאה, אל גוף גבוה יותר בהסתדרות: החתעה המרכזת. זו תמכה בהחלטת האיגוד המקי צועי קבעה סופית: 70 אגורות. או החליטו הפועלים לשבות.

לא מצדיק באריקאדות

לכאורה: סיכסוך עבודה רגיל. אולם אין דבר רגיל בחיפה. מכל מקום לא בנמל חיפה, לב לבו של חושיסטאן. שם אין שום גוף פועלי צועד צעד קטן ביותר בלי הוראות מלמעלה. ולמעלה יושב אדם אחד: אבא חושי.

דרישת הפועלים מסתכמת בסכום זעום. הפרש של כל ארוחה הוא 20 אגורות; אם יאכל כל פועל 25 ארוחות לחודש, יסתכם ההפרש בחמש ל"י. סכום קטן, אבל אדם המרוויח בין 500 ל-900 ל"י על כל פנים קשה לתאר אותו כמאבק של עמלים מזיי

במדינה

חוק

הדמות האידיאלית

"מיכרז": לתפקיד היועץ המשפטי דרושה אישיות נעלה, מוחחה ממדונה ראשו נה לחוק. התכונות הדרושות: אייחלות אי שית מוחלטת. צריך להיות מוכן לצפצף על הוראות הממשלה ועל השפעות מפלגי תיות מכל הסוגים. להתעלם מסיכוייו לקבל לאחר-מכן מינוי כשופט בית-המשפט העליון, להיות מחוסן בפני כל הצעה של שוחד ציבורי סמוי.

את המיכרז הזה היתה ממשלת ישראל צריכה לפרסם, בחתימת דויד בן-גוריון, אילו היתה מוכנה לקבל ברצינות את דויד החתעה המוחדת, בראשות השופט העליון שמעון אגרנט, שבחנה את סמכויות ה יועץ המשפטי לממשלה. כי זוהי התמונה של היועץ המשפטי הרצוי, שעמדה לעיני חברי-הוועדה.

לרוע המזל, אין בישראל מועמד שיענה למיכרז כזה. גרוע מזה: אפילו נמצא מועמד מתאים, בטוח לחלוטין כי לא היה מקבל את המינוי. כי הממנה הוא דויד בן-גוריון — וסמכויות היועץ חשובות בהרבה מכדי שישפיד אותן בידי אדם שאינו מסור לו אישית בכל רמי"ח אבריו.

למחרת ההוצאה להורג. הוועדה לא הוקמה על-ידי הממשלה כדי להציע הצעות משלה. תפקידה הרשמי: לקבוע מהו ה מצב לפי החוק הקיים. היה זה, בעיקרו של דבר, טכסיס פוליטי כדי לדחות את ההכרעה בסיכסוך בין שר-המשפטים ר היועץ המשפטי. איש לא היה מעוניין כי יסיכסוך זה יכה גלים בעולם למחרת הוצאת-ההורג של אדולף איימן.

אולם מתוך הדו"ח ברור מה דעתם ה אישית של שלושת חברי-הוועדה: היועץ המשפטי, המתמנה אמנם על-ידי הממשלה, צריך להיות עצמאי לחלוטין, מבלי להיות משועבד לממשלה שמינתה אותו. כרשות עצמאית, עליו להחליט לבדו את מי להעמיד לדין, אילו הליכים משפטיים להפסיק באמצע, ואיזה עררים לקבל. כי החלטות אלה חייבות להיות טהורות מכל חישוב פוליטי, מפלגתי או כיתתי.

זהו גם המצב החוקי הקיים. היועץ ה משפטי אינו חייב לקבל הוראות משר המשפטים, לו הוא כפוף מבחינה מינהלית גרידא. השר יכול אמנם להפסיק לצמצו את סמכויות היועץ — אך זה הופך השר עצמו ליועץ-משפטי.

ב"קסטנר עד חסידות. החתעה לא יכלה לענות על השאלה העיקרית, המעניינת את האזרח: אם המצב החוקי הזה הנו גם מצב מציאותי? זה אידיאל אפלטוני — וחוק מבן-גוריון, אין איש בישראל מאמין באפלטון.

התשובה היא, כמובן, כי אידיאל זה אינו תואם לחלוטין את המציאות המיוחדת של מדינת ישראל, בה קיים שלטון אבסולוטי של מפלגות, ובה אין אפילו נשיא בלתי-מפלגתי. לא חיים כהן בעבר, ולא גרעון האיוורר בהחה, היו ארפעים יועצים בלתי-תלויים בממשלה. הם התמנו על-ידי הממשלה (כלומר: על-ידי ראש-הממשלה) מפני שדויד בן-גוריון היה בטוח כי יבצעו בנאמנות את רצונותיו.

ואמנם, לא ידוע אף מיקרה אחד בו התנגד היועץ המשפטי לרצונו של בן-גוריון. חיים כהן היה שליח המפלגה השלטת לא רק במשפט קסטנר, אלא גם בניסוח חוק כסחון המדינה ובפעולתו הבלתי-רפוסקת לצמצום חירות-האזרח במדינה. לבסוף זכה למינוי לבית-המשפט העליון. גרעון האיוורר הוכיח את קורבתו לבן-גוריון לא רק במשפט איימן, אלא גם בפרשות יחוקאל סהר, חי חסידות ואריה שפאק, ובחלקו בניסוח חוק לשון-הרע.

מגוחך להאמין כי הממשלה תמנה אי פעם לתפקיד זה אדם השייך למחנה יריב, או אף אדם נטרלי. למעשה נוצר מצב בו היועץ המשפטי הוא מכשיר בידי ראש הממשלה, ואילו האחריות למעשיו, בפני הציבור והכנסת, מוטלת על שר-המשפטים, שאין לו שום השפעה עליו. מצב זה סותר כל סדר דמוקרטי הוגן.

מבריטניה לאירופה. לחתעה אין הצעות לתיקונים. אך בציבור כבר הוצעו כמה שינויים יסודיים. בין השאר:

- לאחד רשמית את תפקיד שר-המשפט

• שני החברים האחרים: השופט העליון צבי ברנזון, עורך-הדין אברהם לוי.

טים והיועץ-המשפטי, כדי שתיווצר אחריות ברורה. או:

- להעביר את בחירת היועץ המשפטי מן הממשלה לכנסת, כמו בחירת מבקר ה מדינה, כדי לחזק — לפחות במקצת — את עצמאות היועץ. או:
- למנות את היועץ בדרך שמתמנים השופטים, או:

- לבטל בכלל את השיטה הבריטית, לפיה יש בידי היועץ הסמכות להחליט את מי להעמיד לדין (ואת מי לא), ולקבל את השיטה האירופית, המחייבת את התביעה ה כללית להעמיד לדין כל אדם שיש יסוד סביר להאשימו בעבירה. במקרה זה תהיה ההחלטה בידי השופט, הבלתי-תלוי, ולא בידי פקיד שלא יהיה בלתי-תלוי לעולם.

פירסומים

פטלורה וצ"ל

„הבולשביקים רצחו את היטלר! לוחם ה חופש הנרמני אדולף היטלר נפל קורבן לפשעי הקומוניסטים“

קל לתאר מה היה מתרחש בישראל לוא היתה מופצת בה חוברת מהודרת של שירות המודיעין המערבי, שהיתה נושאת כותרות כאלה. עצם הרעיון בלבד מהנה אבסורד.

אלא שבימים אלה התברר שאין אבסורד שאי-אפשר להגשימו. חוברת המספרת את היטלר ומציגה אותו כלוחם חופש עדיין אינה נפוצה בישראל, לעומת זאת מופצת עתה חוברת אחרת, הנושאת עליה את השם: נרצחו על-ידי מוסקבה, המנסה לטהר את שמו של אחד מגדולי הפורעים בתולדות היהודים, סימון פטלורה, ששמו מזכר ב נשימה אחת עם המן והיטלר.

שורצבארד — סוכן השאי. פרשת הפאשיסט האוקראיני פטלורה מהחה פרק

פטלורה

מי התנכל להיטלר?

חשוב בכל ספר על תולדות הציונות. פטי לורה, שהיה אחראי לגל הפוגרומים בו נטבחו אלפי יהודים באוקראינה, בתקופת המהפכה הרוסית, נרצח בפאריס ב-1926 על-ידי צעיר יהודי בשם מרדכי שחרצבארד, שהפך לאחד מגבורי היהדות והציונות. שחרצבארד זוכה על-ידי בית-משפט צרפתי, שמצא הצדקה למעשה הניקמה שלו.

אולם שירות המודיעין הניצרכי, המקיים בלונדון מחתרת בובות אוקראינית, שמגמ תה לעורר את הרגשות הלאומיים של בני אוקראינה כדי להמרדם בברית-המועצות, אינו מתחשב בקטנות כאלה. בחוברת (באנגלית) שהופצה השבוע בישראל, מוארת פרשת פטלורה באור חדש לגמרי. סימון פטלורה מוצג בה כמפקד העליון של ה צבא האוקראיני וכנשיא הרפובליקה ה אוקראינית הלאומית. שחרצבארד, לפי ה גירסה החדשה, אינו אלא פושע פלילי ללא תקנה, סוכן חשאי בשירות המודיעין ה סובייטי.

לשכנות גינם? מה הם הטעונים וה נימוקים בעזרתם מקחים מפצי החוברת לגייס את דעת הקהל בישראל לצד „לוחמי החופש האוקראינים“?

נהנה כמה מהן:

- שורצבארד קיבל הוראות ממוסקבה להסגיר את עצמו מיד אחרי הרצח ולה ציג עצמו כסוכן קומוניסטי, במטרה לה ביא למשפט ראוה, שמטרתו הישירה תהיה להבאיש את שמו של פטלורה בעיני העולם המערבי.

- מתפקידו של שחרצבארד בזמן ה (המשך בעמוד 16)

כך זה
תחיל...
↓
וכך זה
↓
נאמר.
↓
הילחם בעוד מועד
בהשתלטות
הקרת
קח
אליקסיו
של הביקוםבמסיקאי
ד"ר א. רובין

קל ללמוד צרפתית

להצלחה רבה זכה, בימים אלה, תקליט ארוך נגן חדש מט' 12005 ע"י „מקולית“: צרפתית קלה, 9 שעורים מקי פים מוקלטים בשפה הצרפית תית בתרגום עברי, המכילים את 1,000 המילים השימור שיות ביותר בשפה זו.

התקליט, שנערך במתכונת קלה להבנה וקליטה, הוא פרי מאמציהם של מורים מדופלמים בצרפתית, המגני שים לך, בפעם הראשונה ב ישראל, שעורים נואלמים ב שפה נכוצה זו.

התקליט מכיל שאלות, מש פטים ומילים, בהם משתמ שים יום יום. צמד קריינים מעולה ילמד אותך, בין ה שאר, כיצד לבטא כהלכה משפטים אלה.

תוספת חנינם יקבל כל קונה גם מילון עברי-צרפתי מיוחד המכיל כל המילים ה מוקלטות בתקליט זה. מחיר התקליט — 10 ל"י בלבד והוא מומלץ ע"י מורים כי אמצעי שימושי אידיאלי ל תיירים ישראלים הנוסעים ל אירופה ולתושבים המקומיים החפצים לקבל מושג ראשוני — ועם זאת מקיף למדי — על השפה הצרפתית.